

Antimobbestrategi for landsbyordningen Salbrovadskolen! (og for Salbrovad landsbyordning)

Formålet med Salbrovadskolens anti-mobbestrategi, er at have et dynamisk redskab, som skolens pædagogiske personale og ledelse kan benytte i de tilfælde, hvor dette evt. ikke lykkes at kunne intervenere hensigtsmæssigt, således at mobningen stoppes.

Det er ligeledes vigtigt at strategien både virker forebyggende, så man minimere risikoen for mobning opstår, og samtidig også kan bruges, når der evt. forekommer tilfælde af mobning.

Vi vil desuden også indtænke, at hele eller dele af strategien kan bruges i vores børnehaveafdeling, så også her får en helhed og sammenhæng i indsatserne.

I nedenstående anti-mobbestrategi vil vi også medtage et bredere kendskab til, hvad mobning er, samt hvilke aktører, der er og skal involveres i en møbbsag. Vi vil også beskrive forskellige konkrete redskaber til forebyggelse og afvikling af mobning.

Mobning

DCUM's definition af mobning er en eller gentagne krænkende handlinger, der overskrider den enkeltes grænser, og som indebærer en ubalance i magtforholdet mellem den/dem, der mobber og den/dem, der bliver mobbet. Et socialt fænomen, der involverer en eller flere personer.

Mobning kendetegnes ved, at en person systematisk udsættes for krænkende adfærd eller udelukkes fra en gruppe eller enkelte personer, som væsentligt nedsætter kvaliteten i det sociale samvær for den/de mobbede.

Uanset hvilken definition man vælger at anvende, må det afholde nogen fra at gribe ind over for mistriksel. Der vil være forskelle i måden at forstå og definere mobning på, samt den subjektive oplevelse af, hvad mobning er.

Mobning samt tegn på mobning og mistriksel skal tages meget alvorligt, fordi mobning:

- *Er ødelæggende for børn og unges livsglæde, selvværd og sundhed*
- *Er årsag til mistriksel*
- *Har alvorlige konsekvenser for andre end den, mobningen er rettet mod*
- *Er moralsk forkvaklende og rykker på grænserne for acceptabel adfærd og almindelig sund fornuft*
- *Påvirker selvforståelsen, tilliden, moralen og de sociale identiteter for alle i mobningens nærvær fx i en gruppe/klasse*
- *Skaber dårligt psykisk/socialt undervisningsmiljø med mistillid og eksklusion til følge.*

Herunder er der beskrevet nogle nærliggende begreber eller situationer, som det er naturligvis skal tages alvorligt. Disse er dog ikke i samme grad som mobning skadeligt for elevens trivsel og udvikling

Konflikt

En uenighed, en uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode mellem to eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige.

Drilleri

Har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller forsøg på at skabe kontakt. Drilleri-episoden ophører som regel, når den der driller oplever, at den man driller bliver ked af det eller viser anden form for ubehag ved drilleriet.

Generende drillerier

Er en gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerierne mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket, så den ene part føler sig forulempet. Her er så en vigtig forvarsel om mobning.

Eksempler på sociale tegn på mobning

En klasse kan udvikle en hård tone og omgangsform f.eks. en meget hånende og dømmende måde at tale med og om hinanden på, hvor der også bruger latterliggørelse og satire.

Eleverne i klassen kan være meget stille og ikke særligt aktive i undervisningen, fordi de er bange for at sige noget, der bruges imod dem, eller for at blive gjort til grin: (vogterkultur)

Stærkt negativ hierarki i klassen, hvor få dominerende elever styrer tonen/klassens liv – og hvad der er ”rigtigt og forkert” i klassen og hvem, det er godt at være sammen med.

Et socialt undervisningsmiljø fyldt med mange konflikter og uoverensstemmer evt. mellem bestemte elever eller grupper af elever.

En manglende omsorg og interesse for hinanden i forhold til at inddrage og involvere hinanden i klassens interesser og fællesskab.

En meget opsplittet klasse, med enkelte ensomme elever, eller elever som altid bliver valgt fra i gruppearbejde, bliver hakket på, eller på anden måde isoleres fra det øvrige fællesskab i klassen og i frikvarteret.

Hvis elever konstant må have hjælp fra voksne til at håndtere det sociale liv i skolen.

Hvis en eller flere elever konstant har meget fravær til hele skoledage eller er fraværende/prøver at undgå timer i enkelte fag f.eks. idræt

Hvis en elev forsøger at undgå at komme ud i frikvartererne eller prøver at undgå klassekammeraterne i pauserne f.eks. forsøger at gemme sig.

Hvis en elev mister engagement og nærvær i skolen.

Fordeling

- En til tre elever, der bliver mobbet (disse er ofte rangordnet). Er det foretrukne mobbeoffer fraværende går "turen" videre til den næste på "listen"
- En til tre elever, der mobber, hvoraf den ene vil være den mest dominerende. Ofte kan en være lederen ("overmobber") være de, der planlægger nye handlinger, og så kan det være to andre, der udfører handlingen
- En eller flere medløbere. Medløberne er passive mobbere. Antallet kan variere meget efter situationen, fra en enkelt til næsten hele klassen. Nogle af medløberne går måske med for at undgå, at de senere selv kan ende i gruppen af mobbeofre.
- "Det tavse flertal" kan variere meget i antal – Nogen gange kun få elever, andre gange næsten hele klassen.

Den, der bliver mobbet

De børn, der typisk bliver mobbet, er ifølge forskningen forsigtige, følsomme og stilfærdige børn, som er meget ængstelige og usikre børn i almindelighed. Det der gør mobning så skadeligt, er at de bliver mobbet, efterhånden får samme syn på sig selv, som de hver dag møder hos dem, der mobber f.eks. er de uønskede, mislykkede, grimme, tykke, dumme m.m.

Det nedbryder selvfølelsen så meget, at de kan ende med, at de der mobber får ret, fordi ofrene efterhånden fremstår som ængstelige, usikre og mislykkede. Den der bliver mobbet, er tit så flov over at blive mobbet og over ikke selv at være i stand til at stoppe det, at han/hun vælger ikke at sige det til nogen overhovedet.

Den, der mobber

De der mobber, har ifølge undersøgelser en mere positiv indstilling til aggression og vold end gennemsnittet. De har som regel et stærkt behov for at dominere andre. Engagerede og konsekvente voksne kan lære dem, der mobber, hvordan man kan være sammen med andre uden at bruge aggressive handlinger, overskride andres grænser og dominere dem.

I arbejdet er det vigtigt at skelne mellem barnet og dets uønskede handlinger, så barnet forstår, at det ikke er barnet selv, der er problemet, men de uønskede handlinger, der skal ændres. Først når barnet forstår, at de voksne allierer sig med barnet mod de dårlige handlinger, kan det komme ud af den onde cirkel og ind i en god.

Medløbere

Medløbere, som ikke selv tager initiativ til mobning, men som følger efter den, der mobber, er passive mobbere. Hvis man taler med hver enkelt medløber, er det typisk, at de siger, at det er synd for den, der bliver mobbet, men de har ikke turdet sige fra over for den, der mobber, af angst for, at mobberne skulle begynde at mobbe dem i stedet.

Det tavse flertal

Det såkaldte tavse flertal i en klasse er de børn, der ikke er aktive deltagere i mobningen, men som er tilskuere og vidner til, hvad der foregår. Det tavse flertal, som ikke deltager aktivt i mobningen, skal lære at turde sige fra, så de fremover kan få betydning for trivslen i klassen.

Mobningens pris for læreren og klassen som helhed

I en klasse med mobning er der en utryg og anspændt stemning. Børnene vil hele tiden være på vagt, hvilket bevirker, at også deres læring forringes. Mobning i en klasse kan resultere i stor passivitet, da børnene hellere vil lade være med at deltage end risikere ydmygelser fra dem, der mobber

Mobning har også en stor pris for læreren og for klassens sociale miljø. Hvis læreren lader stå til og ikke standser dominansen fra den, der mobber, mister læreren børnenes respekt og dermed sin lederrolle. Undervisningen kan blive ødelagt af den, der mobber, og der kan blive en ubehagelig hånende tone i klassen, der skaber utryghed. Børn, der er utrygge og på vagt, lærer ikke noget.

De normer, der skal gælde for alle børnene, er det lærerens ansvar at lære børnene. Det er også læreren, der til stadighed skal holde fast i, at normerne bliver overholdt, så klassen bliver ved med at være et trygt sted at være. Det er derfor nødvendigt, at læreren beslutter sig for at påtage sig lederrollen. Og gøre sig klart, hvilke normer der skal være i klassen. Læreren kan gå til skoleledelsen og til klassens øvrige lærere og få støtte til det arbejde.

Anerkend problemer – samarbejd og tag ansvar

Manglende anerkendelse er et problem med mobning kan forstærke mistrivlsen hos den enkelte elev og legitimere en kultur med mobning blandt elever. Det er derfor vigtigt at tage det alvorligt, hvis et barn taler om eller viser tegn på mobning.

Du kan:

Lytte til barnet, være tålmodig og spørge undersøgende ind til det, barnet fortæller. Hvad sker der? Hvor sker det? Hvem er med? Hvordan har barnet det? Vær åben og accepter det, du hører, også hvis du selv har en del af ansvaret for problemets opståen.

At komme mobning til livs kan være en omfattende opgave. Har en kultur med mobning bidt sig fast, kræver det, at mange parter tager ansvar for at løse problemer. Grundlæggende er det en opgave for voksne at stoppe mobningen.

Søge hjælp og støtte hos kolleger, LKT og ledelsen. Vær åben og tal med dine kolleger om mobning. Dialog præciserer problemets omfang og karakter.